

Издаје суботом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Претплата цела се у пла-
ћеним писмима непосредно
администрацији „Гласа Цр-
ногорца на Цетиње, а може
се и картом упутницом на
пошту у Котор. Дониеси ши-
љу се уредништву. Руко-
писи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новчића. За веће а
на дуж вријеме мање.

ЦЕТИЊЕ. 1 фебруара.

У денешни, којом нам бечки корби-
ро јавља кратки садржај околишнице
Рудинијеве, означају се оне пријатељ-
ске везе са свијем великим државама,
које нова влада сматра својим задат-
ком тврђе притеспути. Придјевом *actuels*
(садашње, данашње, које су се
застале: *resserrer les rapports actuels*
d'amitié avec toutes puissances). Нећемо
питати, да ли се иста ријеч налази у
околишници, или друга сродна, свакоја-
ко је прилика да је њом смисао вјер-
но погођен. Та је ријеч од велике важ-
ности, у којој одјекује сав обрт у по-
литички Италије, па и све Јевропе:
Она замјењује оно што се до сад
звало тројни савез. Та ријеч зна-
чи: Ја се нећу завађати с Немачком
и с Аустријом, а¹ хоћу да сам при-
јатељ с Француској и њеним пријатељ-
има. При ријечи „*actuel*“ Рудини је
имао пуно разлога мислити и на Фран-
цуску; јер, чим је Криспи нао, чим је
пао највиши супарник Француске у
у Италији, његов замјеник може по-
уздано рачунати на симпатије францу-
ског народа. Само то, што се досадаш-
њи „Тројни савез“ не спомиње
изријек о м, већ је довољно да обил-
жежи презамашну промјену, коју је
нова влада наумила извршити у ино-
страној политици Италије. Да та про-
мјена неће бити мања од оних, што
ће се учинити у унутрашњој управи,
особито у привреди и унутрашњој држав-
ној, то се сад већ може видјети.

Ми смо, у прошлости броју, о
крајњем упињању Криспијеву да се
одржи, рекли: „не поможе му —
ни сам догађај на граници Туниско-
триполитанској, који се чињаше да му
је дошао као паручен.“ — Не са-
мо да нам се чињаше, но ми смо још
тада били увјерени да је запета на-
ручен, да је паручен тај глас, а до-
гођају какву да није било ни трага.
Тек ми у ријечи, кад ал' и сами лист
бечке владе, „Полит. Кореспонденц“,

признаје да је то био *ballon d'essai*.
Но тај балон тако је био грдан, тако
неподобан и зазоран, да му грдила не
може ублажити ни крајња невоља,
која је тако невидовно снашла јутро-
шњег свемоћника у Италији.

* * *

Много је, необично је занимљиво
гледати појаве химијско-политичког
растварања и спајања, које се у Је-
вропи развијају на наше очи. Гледајући
стрмоглавно падање скоро обновљеног
и оснаженог Криспија, слушајући с дру-
ге стране, са царске висине бијелог
сјевера, како Цар дочекује Кесарева
братића и напљедника, како се назе,
како један другом својски наздравља-
ју доскорашњи супарници, сваки се
политичар могао запитати: што би?
А што ће на то онај млади прегалац
на челу најбоље, најпреправније вој-
ске на свијету? Да ли ће се он свему
томе чинити невин? Он, Цар Вил-
хелм? А да ли га не познајете? Ено
га на објед у француског посланика,
па је повео и свога брата, да му по-
може заскати домаћини, коју су
сјели међу себе. А што зна друго?
Клини клином, објед обједом! Од оне
историјске здравине, коју је силни
руски Цар нашоу нашем витешком Го-
сподару, као да ће тај усрдни начин
замашних политичких изјава освојити
сав свијет. Само што се руском цар-
ском здравицом увјенчала крвљу спо-
јена, неразлучна заједница, старојавна,
узајамна љубав, а обједу у Берлину
намјењено је, да закони — невољу и
мржњу.

ДОПИСИ.

Колашин, 14 јануара. (Велики сн-
јег и западни вјетар.)

Од 4 ов. м. на 12 истога, падао је не
обични снјег; који је пао од 1.50 м. до
5 метара у висину. У ово велико снјечно
море дували су силни сјеверо западни вје-
трови, те се од чудне борбе вјетра и сн-
јега на сваку страну проламала и хујала
страховита врева и туђава. За неколико
минута, подизали су се снјечни брежуљци
и главнице и опет се обарале. Од неколико
дана, почеле су се и услови отупљати, те
снјена и куће притискивати. Али Богу фа-
ла није још нико погинуо, а у име Бога
неће ни посада. Јер ко ради, Бог му по-
маже.

Чим је ово зло вријеме пало, одма
је Окружни Суд послао наредбе на све
племенске власти у ови округ да се на
сваку страну ради и дају помоћи онђе, ће
коме нужа буде Све је на рад устало,
Чиновици, војници и старо и младо, сви-
јема посла доста.

Најпрви Окруж. Кан Г. Богдан Дро-
бњак са неколико грађана обуо је крпље
те је пошао уз Тару на Матосево и тамо
за неколико дана еретао и пратио путнике
од Подгорице, Коланина и Андријевице и
шљео пушке наредбе.

Ови путови како главни тако и из
међу сел, готово су очистићени те се може
слободно ићи.

Но међусобна слога, послушност и
добра воља на рад, све може учинити,
па и самој навали силне Природе може се
одупријети.

У цијелом округу види се и чује од
важности и прегнуће на рад и помоћ. Истина,
ови крајиници вазда су у свакој прилици
јуначки радили и помоћ давали коме је
невоља била. Али кад виде своје старјешине
ће прваче пред народом и старају се о
ереди и напретку његовом, онда је народ
готов на свако прегнуће и општи рад.

Од најмањег до највишег, свако по-
снажен од високе владе која је наредила и
препоручила брзојавом да се свуд ради пази
да се не би ко унутро да погине од
времена или другог. За то нека се чује
народни глас и топла молитва да Бог поживи
нашега витешкога Господара Књаза Нико-
лу I, који се бринеће се год нахођи у свакој при-
лици о своме народу и његовој срећи, а народ-
ним старјешинама и свијем држављанима нека
је част и поштовање који раде по вољи
нашега Господара, а на срећу и напредак
народа.

Оволико само о леденоме госту.

Р.

Кијево, 16 Јануара. Српски ђаци у
Кијеву први пут свечано прославили св.
Саву, првог просветитеља српског. На
прослави учествовали су сви Срби који се
овде уче. Ту си могао виђети Старо-
Србијанца, Шумадинца, Македонца, Црно-
горца, Далматинца, Војвођанина, и т. д.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

ЦРНА ГОРА.

Написао

Павле А. Ровински

превео

Д—Б.

Павле Аполозовић Ровински, рус-
ки књижевник, који се више година
бави у Црној Гори изучавањем Црне
Горе, њена земљишта и њене исто-
рије, написао је дјело под насловом
„*Черногорія въ ея прошломъ и насто-
ящемъ*“. Географія, исторія,
этнографія, археологія, со-
временное положеніе“. Први дио
ове књиге већ је наштампан године 1888
у Петрограду, у штампарији Академије
наука; а иста Академија издала је књи-
гу о своме трошку. Књига је огромне
величине, има 878 страница велике о-
смине. На крају додата је географска
карта, коју је саставио војно-топо-
графско одјелење главног штаба, у
Петрограду, а поправио је исти г. Ро-
вински. Ово је најновија, а без сумње
и најбоља карта Црне Горе, која је
до сад израђена. Да зборим што год
у корист ове књиге, — мислим да је
сувишно, једно због тога што у ко-
рист њену говори: име самога писца;
а друго и због тога што у корист
књиге говори петроградска, царска А-

кадемија наука, која је ишту питамала
о своме трошку; а увјерен сам да А-
кадемија не би примила да изда о своме
трошку једно дјело, које не би одгова-
рало достојанству њена имена.

Ова књига даје нам много пода-
така којих нећемо наћи ни код једнога
нашега историописца. Осим тога у њој
ћемо наћи критичка расуђавања само-
га писца, која су врло важна за нас
да видимо како брат рус мисли о до-
гађајима, који се догодише у животу
нашега народа.

Наша браћа руси најмарљивије
изучавају и пишу нашу како онђе срп-
ску, тако и црногорску историју: З п-
гелъ издаје и објашњава Душанов
законик; Флоринск и пише историју
цара Душана; Голубински пише
историју наше цркве; Макушев
штампа документе о Шћепану Маломе
и друге билешке о Црној Гори; Ма-
јков пише историју српскога језика
и српскога народа; Лавров пише
историју владике Петра II; Ровин-
ски, осим вишепоменутога рада, пише
дјело о владци Раду (Петру II) и
много других чланака о Црној Гори.
Па још да споменемо русе: Бронев-
ског, Ковалевског, Попова, Јастребова,
барона Кауларса, Кочубинскога, Ов-
сјанова и т. д. Па и многи други сло-
вени трудили су се око писања и оп-
ће српске и црногорске историје као:
Миклошић, Шафарик, Холчек и т. д.
Па не само руси, и други словени,

него и Нијемци, французи, Талијанци,
инглези поклањају велику пажњу на-
шој историји и пишу о њој велика дјела.*)

Колико је похвално и важно за
наш народ што му се од стране ино-
страница поклања толика пажња; то-
лико, чини ми се, то није похвално за
нашу изобразљиву омладину, која сједи
скривених рука и немарно гледа како
туђе руке жању златно класје науке,
које је посејано у нашем народу.

Што остаје да ми чинимо? Ништа
друго до да узмемо то што други на-
писаше, па да преведемо на српски
језик, да бар тако видн наш народ
што се пише о њему у иностранству.
Да га из туђих уста упознамо са ње-
говом рођеном историјом.

Али видимо да и тога код нас
мало бива.

Књига г. Ровинскога заслужује
да сва буде преведена на српски језик,
— што ће, падам се, и бити у своје
вријеме. За сад ја ћу превести само
двје главе: Зета под Управом
Балшића и под Управом Црно-
јевића, у потпуноме увјерену да ће
ови превод радо прочитати сваки, који
љуби нашу народну историју, и да ће
бити од користи како нашим учитељима,
тако и ученицима наших школа. —

Цетиње, 12 јануара 1891.

* Ко жели мало опширније упознати се с
овим што је писано, и штампано, о Црној Гори
нека погледа библиографију о Црној Гори, која је
штампана у „Гласу Црногорца“ за годину 1886,
број 24, 25, 26, 27, 31, 49 и 50. Д—Б.

Службу и благодарење служио је српски
свештеник Иван Васић студент Академ.
Послије богослужења, сви су заједно
пошли на квартиру Васића, који добровољ-
но уступи своје собе за провеоати празник.
Најпријед пјевале су се химне руска и
српска, тропар и кондак Св. Сави многе
српске пјесме, и једном ријечи по могу-
ћности учињено је све, по српском
обичају. На три часа био је заједнички
објед, на којему су сви присуствовали.

Булеварца.

Цуце, 25 јануара. — Одавно нијесам,
на ви се ово данас јављам из овог сада
„бијелог“ краја; имам ви што причат нако
нећу зларадице. Овога зла сјежанага и
помета није било откад ови нас људи пам-
ти, то ми причају бјелоглави старци. Од
Нове године не престава снјег овамо у
нас (а ја мним неће бит ни вас заборавио *)
за десет чела; па Јован дан (7. о. м.) и
би мало сунца, па се опет изопачи и у
Четвртак 10. о. м. би мећава, да је нигда
овамо није такве било. Вјеште кликовања
и дозивања на сваку страну, по Богу фала
— није се догодило у нашем племену
рђава случаја, да се ко помео овог пута.

Ми Вељо-Цуце славио Јован-дан, па
ни отиша „турма јованска“ за пиће „на
море“, те их у вртање зауставила мећава
на Грахово, а они се сви саставили, бјеше
их преко десетет друга — на први иду,
који су појачи те прте и на Богојављење
дођоше сви заједно, пјевајући и пиће на
себе носећи, а једнако мећава вијаше. На
Јован-дан дакле званице нијесу нам могле
доћ од снјига, како оближе и проведемо
овај дан у весељу, а у вече рекосмо: свако
на коло. 14 јан. на дан Св. Саве није бити
свечаности ни скупа родитељског у овдаш-
њој школи због велике мећаве и снјига
по је то одложено за који други празник,
кад би се могло доћ, а јавићемо ви се,
кад то буде; а ни ђаци нијесу могли до-
лазит од снјига има већ неколико времена.

Ми Цуце — по народби — очистили
смо снјег путем у колико наша граница
засеже, те може слободно одит коњче, го-
вече и брав, а пропртили смо и споредне
сеоцке путове.

Марко Т. Перовић Цуца.

Подгорица, 27 Јануара (Прослава
при постављању темеља нове
Зграде за Читаоницу у Миркову
варош.)

*) Но сам чуо, да и куће градите од снјига

I.

Зета под управом Балшића.

(од 1356—1427)

1. *Онђе стање српских земаља по смрти
цара Душана.*

Цар Душан био је једини носе-
тељ мисли уједињења свега југо-сло-
венства, под штитом силнога Српскога
царства. Он је једини био у стању
остварити ту велику мисао; јер за
такво велико дјело потребан је био
онако велики ум, и онаква несакру-
шена воља, какву је он имао. Њему
се не пађе достојног напљедника. Ње-
гова смрт даде повод те провинцијални
великаши дигоше главу и поче сваки
радити на своју руку, за своје себич-
њачке цјели. Са смрћу Душановом по-
чео је распад српскога царства.
Пронаст српскога царства на Косову
била је правом последица трудежи,
која се застала у животу српске
државе.

Намјесници не хтјеше да се труде
у корист цијеле државе, него учинише
од својих области особите државе,
па не само то, него се почеше борити
један с другим да отму један од дру-
гога што у своју корист. Међу вели-
кашима бјеху најсилнији: Вукашин
Мрњавчевић, којему бјеше престолница
у Приштини. Лазар Хребљановић,
који је владао Мачвом и Сријемом и
Бонслав Војиновић, који владаше За-
хумском земљом (Ерцеговином). Босном

Данас навршује се 12. година од оног срећног и пресрећног дана од кад је Зета колијевка српских владара добила своју дичну српску слободу, под владом Њег. Височанства Књаза и Господара Црногорског Николе I. Кад се сјетим тога славног дана, и нове слободе, и промислимо да се навршује 12. година, зачуо како брзо и пребрзо прелећеше као да су 12. месеца; Али кад се у слободу живи, и напаја се свега онога што човјеку на корист и на задовољство иде, брзо времена пролазе. Одма и за ослобођења свршетком друге године основала се у Подгорицу Читаоница, која је у почетку доста труда дала онијема који су то покренули, јер је тешко успоставити неки завод о коме народ још нема појма, зато нека им служи на част.

У 1. броју о. г. „Гласа Црногорца“, јављено је опширно како је било са Читаоницом, него да пријехмо на оно о чему је исти број Гласа Црногорца предлагао. Друштво Подгоричке Читаонице извршило је своје оно чему је говорено, т. ј. да се куће прилози, да се приреди престава на Савин дан, и да ће све одит на корист нове зграде за Читаоницу у Миркову варош. То је овако било: Друштво Подгоричке Читаонице, уредило је неколико штампаних позивница које је послао некој Господи Унутрашњости и извап Црне горе, од којих су прилози долазили, а Управа ће Читаонице јавијем путем захвалити; Исто Друштво давало је на Савин дан. 14. о. м. престава „Бој на Косову“ трагедија у пет чинова од Дра. Ј. Суботића, у просторијама Основних школа. Ђеје ту вече била пуна сала народа, да није могло што се вели пи зрно проса паут на земљу, што неби пало на чељаде, а престава увеличала је наша војничка музика, која је освирила по неколико комада завријеме снуштања завјесе и почивке преставаљача, те је та изашла на онште задовољство, што служи на част Добровољном преставаљачком Друштву позоришном Г. В. Ђиновскоме Редитељу, и Канелнику Г. Ф. Вишеру.

Данашњи дан освануо је ведар и ако је изјутра прилично хладно било опет је сунце ублажило ту студ. Ми слушамо како се на сваку страну жале на велику студ, која им је са превеликим снјежком дошла; такве студи код нас нема, па баш ни снјега у нашу питому Зету, до то кији пут наш стари Комшија сјеверни вјетар поздрав нас из горњих планина. Но даје за славу свемогућему баш као даје и природа шћела да украси и увелича данашњу свечаност, тако бијаше лијепо дан.

Подгорица одма послане присајединења с Црном Гором узела је славни данашњи дан, за успомену свога ослобођења, те је и ове као и пред идући година држана у саборној цркви служба с благодаренијем за здравље Њ. Висо. нашег Господара, којој је присуствовало мноштво народа. Службу је служио протопрезбитор Г. Захарија Поповић. Послије Благодарења кренуло се к мјесту где се имао положити темељ Читаоничкој згради; иде се весело на освећење водике Читаоничког Основа. Кад се дошло на одређено мјесто где је све било готово што је требало за освећење. Г. Прото Поповић закренуо је водичу, и покренуо сву ону линију која је опредијељена за стан читаонички, по свршетку

је владао независни бан Тврдо. Грци су се користовали тијем смутњама, те су почели радити да поврате оно што им је одузето, и одма су заузели Тесалију.

Осамнаесто-годишњему цару Урошу одузеше и царство и власт, па је морао бити задовољан оним што су му давали намјесници, као из милости. Готово најбоље се је односио к Урошу Вукашину, али и он је имао пред очима само личне користи, и због тих користи и држао је Уроша близу себе. Послије, кад је дознао да Урош оће да се удали од њега и да се укљони у Дубровник, изазвао га је у лов и тамо га убио. *) То је било 1367 године, на Косово поље, где се је последије ријешила и судбина цијелога српскога царства.

Међу великашима српским не нађе се ни једнога, који би био толико племенит и широкога ума да стане више својих уско провинцијалних интереса. Никома ни на памет не дође да озбиљно узме у пресуду онин положај ствари, те да се договоре о томе што ваља предузети противу опасности, која је грозила свијема у онће; па не можемо тврдити да је неко и предвиђао те опасности. Пошто су се ослободили непод силне Душанове руке они су, као у неком себич-

тога Г. Захарија Радичевић учитељ изговорио је бесједу, у коју је навео све оне муке и патње које су наши стари претрпјели, а ми данас на она мјеста кунимо се, и почињемо градит просвјетне заводе.

Иза тога је г. Прото Поповић закренуо и благословно темељни камен, по свршетку благослова Окруж. Канел. Г. Јован Лазаревић као вриједни члан Друштва Читаонице и покретач свега онога који је од онште корист, заједно са Г. Кан. Медом Лукачевићем положио те темељни камен. При полагању темељног Камена заорисе Живо! и отпочеше из овога Друштва пушке пуцац. Посље су на том мјесту одијева Друш. „Убавој нам“, отолени се крену све заједно пјевањем до на сред пјаче код споменика.

А послије подне опет се скупило код Споменика мноштво народа, те се опет поново почело и пјевати, играло се Зецо Коло, црногорско хоро и друге игре, све до самог мрака, и тако је свршена данашња свечаност. Радујући се оваквом весељу односно свечаности, хитам што прије да јавим.

Нешо Станић.

Имена приложника за грађење читаоничке зграде у Подгорици:

Г. г. Шкулевић и Апић из Тријеста фор. 5. г. Васа Тодић из Босанске Градишке фор. 5. г. Тодор Пинтевић из Бањелуке фор. 2. г. Ристо Милић из Бањелуке фор. 2. г. Душан Далић из Новог Сада фор. 1. г. Ђа Анђе Јова Бурић из Подгорице оставила у тестаменту фор. 50. г. Алекса Милутиновић телеграфски чиновник из Подгорице фор. 5. г. Јован Јовићевић фор. 5. г. Командир Ново Снагоје из Подгорице фор. 2. г. Петко Гвозденовић фор. 3. г. Нешо Ђуров фор. 2. г. Алија Сефов фор. 2. г. Имбраим бег Аверић фор. 1. г. Ристо Заков Вујовић са Даниловграда фор. 5. На Светосавској Бесједи пало је фор. 87. и 74. новч.

Свега фор. 177. и 74. новч.

Укупна сума од првих приложника била је фор. 561. — новч.

у све до сад фор. 738. и 74. новч. Нека је оном приликом најердачнија хвала свијема гореченим дародавацима, а особито поштованој господи са стране који се са својим прилозима тако братски одазиваше.

Подгорица, 30 јануара 1891.
УПРАВА ЧИТАОНИЦЕ
ПОДГОРИЧКЕ

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 1 фебруара.

(Из Двора) Његова Свјетлост, Књаз Нашљедник Данило, пошао је у недјељу, са I. ађутантом Њ. Височанства Г. Блажом Петровићем и пратњом преко Ријеке у Бар, у сретане своје узвишеном Родитељу, Његову Височанству нашем Господару и Књазу.

Његово Височанство, Господар и Књаз наш, стигао је срећно у Бар,

поне слављу, заборавили и забацили све: клетву на вјерност његовоме сину и светињу јединства народнога коју су, као најближи Душанови сатрудици, морали свето чувати и његовати. Урош је знао лукавство пријеварнога Вукашина, па се је зато обраћао Лазару Хребљановићу; али, пошто није ни тамо нашао уточишта, ни пријатеља, опет се је обратио Вукашину приправљајући се, у исто вријеме, да бјежи у Дубровник којему је, прије тога, био уступио дио земљишта к мору, међу Љутом и Курином и остров Млет. Смрћу Урошевом Вукашину се је падао прокртити пут к српском престолу; али он зато није имао ни способности, ни тит је уживао народно повјерење.

У народу су остале о њему најпрвије успомене.

Тако се прича, и пјева у народним пјесмама о зидању града Скадра, како су Вукашину и брат му Угљеша издали тајну о грађевини својим женама; те је, због тога, била зазидана у градеке бедеме жена њихова најмлађег брата Гојка, који је остао вјерап датој ријечи о чувању тајне грађевинске. Он премамљује жену војводе Момчила, испод Дурмитора, и њеном помоћу убија истога војводу. Посље тога он пријеварио оставља Момчилову жену, којој је био обећао да ће се оженити њом, па узима за жену Момчилову сестру; а наређује да се прва свежа коњма за репове, те су

лицем на Три Јерарха, и одено у своме двору Тополици.

(Г. Милинковић.) Г. Пуконик Милинковић Аустро-Угарски Министар Резидент, вратио се са свога пута из Беча.

(Г. Беринг) заступник Велике Британије г. Беринг, био је пошао у Скадар на ловачку екскурзију. Тамо је добио вијест из Лондона да је његова шћер госпођица Беринг пала у тешку болест тифондне грознице. Он је похитао вратити се из Скадра у намјери да одма путује у Лондон; али поволне вијести о стању здравља госпођице, на задовољство Родитеља и свих његових пријатеља, обуставиле су га од његове намјере путовања.

(Г. П. Д. Вурцел), секретар ц. руског посланства, стигао је синоћ на Цетиње, преко Бара.

(Читаоница подгоричка.) Из Подгоричке примили смо, у недјељу 27 јануара овај брзојав:

Јутрос на 10 часова положен је, пред многобројним народом, на најсвечанији начин **темељни камен кући Друштва овдашње Читаонице**. Пајприје освећена је водича, затим је изговорена бесједа, која је пропраћена пјевањем многогласија, пак онда је освећен темељни камен и положен на своје мјесто; последије су отијеване неколике пјесме и тијем је тај чин свршен. Ту друштвену свечаност увеличала је данашња народна светковина, јер се данас навршују 12 година од кад је Подгорица са Зетом присаједињена Црној Гори, па народ овога краја данашњи дан сваке године као дан свога ослобођења свечано прославља.

УПРАВА ЧИТАОНИЦЕ
ПОДГОРИЧКЕ

(Ненадна смрт.) Наш дописник из Цуца јавља нам: Васа Стеванов Кривоканић Цуца, већ старац од својих седамдесет година, крупан, здрав и снажан човјек отије један дан код своје стоке, дође у вече и сједне за вечеру, на само двапут залог, па га стане јаокаће и одма леже, а сјутридан у вече у оно вријеме кад је почео јаокат пенусти своју душу. Вјечна му памјат! —

(Жена родила троје ђеце.) Исти нам пише ово: Ријетко се догађа да роди жена троје ђеце, по то се овамо у нас неколико пута догодило. Јуче 24 јан. овдје у Трешњеву жена Новице Андрића родила је троје: двоје мушко и једно женско, све троје ђеце живо је, а родила није најбољег здравља. Тешко би

је вукли док су је растргли на комаде. Народна пјесма пјева како је Вукашину отео царство од младога Уроша, противу воље свога сина Марка; па је због тога Вукашину хтло да убије и свога сина; али га је Бог снасао неким чудом.

Не гледајући на то Вукашину проглашава себе царом; али на њега нико не обраћа пажње. У то вријеме турци нападају на српске земље. Вукашину је одбио тај нападај и проћерао турке преко р. Марине; али га тамо срета велика турска војска. Послије првога судара Вукашину је побјегао с бојиога поља. Ту је погинуло много српске војске, коју су турци нејекли; а много се је потопило у ријеку. Ту су погинула и два Вукашинова брата, Угљеша и Гојко. Вукашину је препливао ријеку и тако се је спасао; али га је тога истога пута убио његов слуга Никола Арсојевић (26 септ. 1371).

Послије тога излази особито на видик Кнез Лазар Хребљановић, који прима на себе знакове царевога достојанства, што му признају и многи намјесници. Он уређује своју престолницу у граду Крушевцу, у јужној Србији. По примјеру Немањина он гради цркву Раваницу „под Куцајом високом планином; у Ресави својој државини“ (у Пожаревачкоме округу, данашње Србије). Цар Лазар опријатељује се са људима, који су у то вријеме имали велики значај, и окупља око себе

било и пмућну човјеку, а камо ли чо вјеку, који је опотребно, на мислимо, да ће га господа читаоци имати на уму и помоћ му, ко што може, а мислимо, да и Цетински добротворни одбор неће се огријешити сирам родилца. Молимо за материјалну помоћ родилца, а овлашћавамо г. Марка Лукина Нвашевића примати помоћи ако би је било, а сваком ћемо захвалити.

Књижевност.

Примили смо од писца:

**GENNI ED APPUNTI
intorno alla flora
del
MONTENEGRO
I. II.
A. Baldacci**

Genova, tipografia di Angelo Ciminago Vico Mele 7, int. 5 1819.

Примили смо на приказ:

Гусле, I Гласник са „Обилићевих вечери“, издање друштва „Обилић“ Биоград Парна Штампарија Народне Радикалне Странке 1861. Цена пола динара.

САДРЖАЈ: Народна химна; Неколико речи унапред, од редакционог одбора; Усталац, пјесма Вл. М. Јовановића; Дарак са Косова, од Бран. Ђ. Нушића. Народни збор, пјесма Ст. Влад. Каћанског; Нешто о обичајима Срба у Ст. Србији и Македонији, од М. Вукићевића Деветнаестом вијеку, пјесма Змај-Јована Јовановића; Милош Обилић у народним пјесмама од Мил. Митровића. Morituri te salutant, пјесма Р. Одавића; Народна музика, од Јована Д. Милаковића; Од Битол Стана, народна пјесма; Биљешке.

ЧИТУЈА.

ВАСИЛИЈАН ПЕТРОВИЋ,
епископ бачки.

Данас у подне забрујала су звона православних цркава, огласивши да је бачка дијецеза изгубила свога дијецезана! Епископа Василијана напали су јутрос поред крестова мртви.

Василијан Петровић родио се 1. јан. 1820. год. у Теминвару, где је свршио гимназију а философију и права учио у Пензи као најстарији Текелијин нитомач. Доцније је свршио богословују и под теминвар. епископом Пантелејмоном Живковићем ступио у монашки чин. Он је био дуго придворни калуђер у Теминвару, где је био протођакон, синђел и прото-синђел, а и консиеторијални биљешник. Год. 1866. постао је архимандритом и предана му је управа манастира Хонова.

славне војводе-јунаке тога времена. Као господар плодородних и богатих земаља: Сријема и Мачве, а при том имајући руднике у Мајданеку и Канаоннику, он је био врло богат, те је и то имало великога значаја, и помогло му је да лакше достигне своје циљеве. Али и на њега су гледали као на узурпатора (отимача), и у самоме почетку свога царовања нашао је на унутрашње смутње. Тако по смрти Вукашиновој проглашен је био за краља његов син Марко; али већина великаша признали су за цара Лазара. Турци, користећи се смутњама у српским земљама, заузимају дио Вукашинових и Угљешиних земаља; а Лазар, као да се је договорно с турцима, заузима земље Маркове. Марко се је последије тога обратио к турцима, а то је он учинио, како каже народно предање, за и над своје браће срба и за зло њихово, па се је и потурчио. *)

Будући је Лазар насилно отимао земље од других, морао је опет некоме и да угађа, те је дио земаља, које је отео од Вукашинових напљедника, морао уступити двојници силних војвода: Николи Алтомаповићу и Балши. Нашљедник је био у сродству с Вукашином, јер је његов син Ђорђе био

*) Колико је мене позната српска историја не идох доказа да се је Марко потурчио. Може бити поштовани писац извао је таково мишљење из оне изреке народне, кад се питао Марка: „Зашто би се потурчио Марко?..“ а он је одговорио: „Не бих ни зашто нио за инад“.

*) Неки наши историчари доказују да Вукашину није убио Урош, него да је Урош пружинио Вукашину.

Године 1877. премјештен је као архимандрит у манастир Беоцин. Године 1882. постао је администратором, а за тим епископом бачке дјецезе. Кад је овамо дошао био је врло свечано дочекан. После смрти Германа Анђелића постао је администратором српске митрополије, на ком је мјесту остао, док се није обавио избор митрополита.

Покојник је био човјек интеллигентан, био је класично образован. Поред свега тога недостојала му је снага, да се као епископ одликује. Често је и његова околина на њега рђаво утицала, јер се старих свеза није умно до отресе. Али тако исто није се оштрао усливу ни оних људи, који њему и народу добра желе.

Али му се једно мора признати. У њега је било добре воље, да користи цркви. Он је био врло поштен човјек и био је по срцу врло добар. Хотимично није никоме чинио неправде, а никоме није хтио ни да шкоди.

Опет један српски архијереј силази у гроб, међутим замјеника нема да попуне прорјечене редове. Ужасна перспектива!

Нека је пак епископу Василијану лака земља и покој души! „Враник“

1. Шимор, примас Угарске, умро је крајем прошлог мјесеца у Острогону. Угар. примас је најбогатији од главара католичке цркве: има милијон фијорина годишњег прихода. Шимор је био син спромаха црвљара из Стоног Биограда. Оставио је Пана милијон фиорина у готову новцу.

+

Тужним срцем јављамо свијем сродницима и пријатељима за грозну смрт нашег нигда незаборављенога:

ЂУРА АНДРОВА КРУШКИЊА,

који се на 11. ов. мј. у Никшићу у вјечност преселио, у 32 год. свога живота.

Несретник није умро од пушке ни од пожара, нити од пакве болести, већ отишао са својом женом и са још неколико другова у никшићску планину Товић, да прибави што му је од потребе било, али му по бр суђено, већ страшна мећава обустави га са његовом женом на сред пута, а остала дружина умакомје и спасоме се.

Несретног Ђура и његову жену Машу нађоше тек сјутра дан око подне још у животу; одакле их узеше и однесоше. Ђуро је испустио своју витенску душу путем, а његова жена још се наводи жива у никшићкој болници. Но да ли ће и она несретница остати жива, то се још не зна.

Покојник је оставио након себе једно мунко и једно женско дијете, који се налазе у врло тешком и жалосном стању. Боже, буди им на помоћи!

Покојнику нека је лака земља, његову жену Машу, Боже спаси од тих невидовијих мук, а њеној дједи удијели снаге, да узмогне претрпјети тај претешки удар.

Свијема пак, који ма којим начином ублажише претешке болове наше, за по-

ожењен Милицом, кћером Вукашиновом. По смрти Вукашиновој Ђорђе се је распустио са својом женом, па се је, други пут, оженно кћерју Жарка Дејановића, која је био Душанов севастократор а послеје намјесник у једноме дијелу Македоније. Марво Орбини каже да је ова жена Ђорђева, која се је звала Теодора, била надарена најбољим способностима душевним, такође и тјелесном љепотом.

2 Балша I и његови синови.

Прије свега ође морамо казати ко су били Балшићи. Балша је у вријеме Душаново био племић и посједник једнога села, а произлази од провансалске фамилије de Baulh. Један предак ове фамилије доселио се је овамо у оно вријеме кад је једним дијелом арбанашкога Приморја владао принц (кнез) Анжујски. У народноме предању он се зове з е ђ а н и н о м; а то је, без сумње, због тога што се је тамо родио, одрастао, васпитавао и имао своје владавине. Још за Уроше-гова живота, следејући примјеру других намјесника који су грабили и отимали земље, и Балша је, помоћу своја три сина, завладао Скадром и Приморјем до Котора. Послеје његове смрти (1360) његови синови Срацимир (или Страцимир), Ђорђе и Балша пружили су своју власт и над свом Горњом Зетом. Он је желио заузети и Котор, али су се Которани томе про-

којним Ђуром, а тако и онима, који попатрише његово мртво тијело до вјечног му дома: нека је овим путем изречена срдачна хвала.

Никшић, 25 јануара 1891.

О ж а л о ш њ е н и:

Мајка: Анђуша. Жена: Маше. Син: Перо. Шћер: Стане. Сестре: Киће и Јове са осталом родбином

РАЗНЕ БИЉЕНКЕ.

(Из Науке. Средња дужина човјечијега живљења.) Доктор Невил, из Франкфурта, изучио је 6.175 смртних случајева; па их је раздијелио на 22 заната, којима су се занимали умрли. Он је извео овакав закључак а средњој дужини човјековога вијека, праме за натама, које су радили ти људи, које је он изучавао.

Духовна лица живе 65 година. Учитељи, трговци, касани и баштовани 56 година. Правници и финансисти 54 године. Љекари 52 године. Пећари 51 годину. Црвљари 47 година. Ковачи 46. — Терзије (шавци) 45. — Зидари, словослагачи и ли тографи 40. — Научењаци и Књижевници живе много више од ових, и сво колико они, у средњему, живе: Математичари, филозофи и богослови живе 71 годину. Романосици и пјесници 70, 9. — Историчари, филозофи и артеолози 70, 2. — Политико-економисти 68, 18. — Физичари, хемичари, натуралисти (природњаци), физиолози и анатоми 68, 7. — Животисци, скулптори, архитектори и музиканти 67, 6. —

Међу љидима, који су се својом важношћу уздигли над обичним људима, или другогаче који се броје у знамените људе нађеш у 1.200 смртних случајева око 250 људи, који су доживјели 80 година; а десет који су доживјели 100, па и 120 година.

Из овога јасно видимо да физички труд и душевно незадовољство убија живот; а тјелесно почитање и душевно задовољство продужава вијек човјеков.

Д—ћ.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Срдачно захваћам свој браћи Баранима, што су мог оца, Јосифа Дебељу, одликовали избором за свога начелника. Валопа, 16 јануара.

Јаков.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Приликом овогодишње Светосавске прославе, овдашња нова постављена Општина, приредила је да почаст зване на славу кафеом и ракијом; а ученицима, ученицама и учитељима приправила је богати објед, као и ученицима Мркојевићке школе, њиховом учитељу и вјероучитељу. Поменути Општина својски се одазвала захтјевима овдашњих учитеља око накита школе; а и чланови жељели су, да прослава што љепша и сјајнија буде. — С чега им потписата управа изјављује

тивили и ријешили су да ће пријед сви погинути, него признати власт Балшићу над собом. Котор није никад био тијесно свезан ни са Зетом ни са Српскијем царством. Будући је то био краљевски град он је задржао своју аутономију (самоуправу) и стојао је само под личном протекцијом Немањина; налазећи се само као у неком личном савезу (унији) са осталима дјеловима њихове општорне државе. Такви односи међу Котором и Зетом остали су на свагда. Али се велики господари вежу најискренијим пријатељством са Дубровником, који се је налазио у неспрестаној свађи за Захумлијом и њеним господарима. Земље захумске и дубровачке државе дотицале су се у Требињу, Копазлима и Драчевици и, године 1361, дошло је до рата међу Дубровићком и Захумским кнезом Војиславом. Дубровчани су молили которане да им даду помоћ и молили су их да забране извоз соли у Војиславову државу. Кад которани није су хћели пристати на то, без какве накнаде и за њих, онда су дубровчани послали своје бродове и разрушили заводе, бје су которани израђивали со. Которани, да се освете дубровчанима, ступе у савез с Војиславом и тијем су метнули Дубровник у тежак положај. Али Балша прискочи у помоћ дубровчанима, те је кренуо своју војску противу Котора, и таквим начином онемогућно помоћ, коју су хћели дати

овим путем најердацију хваду и благодарност, — жељећи да толику љубав и вољу к сваком другом племенитом послу указивали буду.

Нека је уз ово речена срдачна хвала понаособ Његовом Преосвештенству Прабискупу Милиновићу, прво на његовој посјети и жељи, коју рече напредном просвјетлом нараштају, Црној Гори и Господару, и на његову дару, којим је овеселио ученике и ученице барских школа, поклони им два наполеона.

Бар 14 јануара 1891.

Управа барских школа.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Г. Марко Дукин Иванишевић послао је овдашњој школи на дар ф. а. в. 2 — (два): 4 нов., а Г. Видо Јонков Вујовић, из Црмпице посјетивши јучер исту школу, даровао је ф. а. в. 1 — (један).

Оба дароватеља одредили су своје човјекољубаве прилоге да се подијеле међу сиромашним ученике, да купе пера, хартије и мастила.

Због тога у име свијех ученика изјављујем овим г. г. дароватељима најтоплију благодарност.

Косијери 29 јануара 1891.

Поп Павле Рајковић

Учитељ.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

Г. г. чиновницима војеним и грађанским, свештеницима и учитељима са њиховим ђацима, пријатељима и познаницима без разлике вјере, који су показали своје саучешће у жалости за вријеме боловања нашег незаборављеног брата, мужа и оца

ЈОВА Ђ. НИКЕЗИЋА.

и који су га до његове вјечне куће испратили и тијем нашу жалост у неколико ублажили.

Бар, 30 децембра 1890.

О ж а л о ш њ е н и:

Браћа: Кољо и Марко, жена: Зара, синови: Јако, Миро и Ђуро са осталом родбином.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ДОМАЊЕГ ЛИСТА“

Изапшним 24. бројем завршио се прегодишњи течај издажења „Домањег Листа.“

Кад покренуемо онај лист, тачно и јасно развијемо програм, по коме ћемо лист уређивати и издавати. Ко је тај програм проучио и рад, у току ове године и „Д. Л.“ пратио, могао се увјерити, да смо ми нашем обећавању досљедни остали у толико, у колико смо из свих струка домаздука, напаметутих у програму, доносили обраће јасне и језгровите чланке. При писању и донашању тих чланака, осим што програм имасмо у виду, имасмо још и већину наших претплатника, као и обим нашег листа.

Занета кад ма и летимичним погледом пређемо преко садржаја „Домањег Листа“

Војиславу. Због тога објератујуће стране изјавише да желе мир, који је и био учињен, при посредовању цара Урога, у Оногону (Никшићу) 1362 г.

Од тога времена Зета је остала у непријатељским односима са которанима; а с друге стране ступа у тијесно пријатељство и савез с Дубровником.

Године 1368 дубровчани су добили право да могу, без плаћања царине (данке), провозити трговину кроз Дањ, у Доњој Зети. Повељу за те повластице дали су синови Балшини и она се почиње овако: „Ми Срацимир, Ђорђе и Балша:“ а свршава се ријечима: „Ово пишемо ниже Широкога Брода у Љену, куда се крену Срацимир и Ђорђе, те дођоше на Мати кад њаху на Карла.“ (Monimenta-Serbia CLXI).

Ође ваља да обратимо пажњу на то што најстарији брат Срацимир не дијели млађу браћу од учешћа у управу државној, него се потписује заједно с њима. Такође из овога дознајемо да су они предузели рат противу арбанашкога кнеза Карла Топије, с којим су дошли у сукоб због Драча, који су хћели себи присвојити. Али су се послеје помирили с њим Карлом и ступили с њим у најпријатељскије односије, па су му дали и своју сестру за жену.

Владајући великим дијелом Арбаније, т. ј. цијелом бреговином до Ав-

за ову прву годину, не ћемо се постигити ни избором градива ни садржином његовом, коју пружасмо нашој читалачкој публици. Наравно да се ни из близу није могао програм једном годином изцрпити; јер програм није створен за једну годину, него за повећи низ година.

У кратком биљажимо да је „Домањег Лист“ у току ове године, допио 23 уводна чланка разних садржаја; — 16. чл. из вођарства; — 24. чл. из пчеларства; — 8. чл. из сточарства; — 12. чл. из ратарства; — 18. чл. из виноградарства; — 3. чл. из подрумарства; — 2. чл. из живинарства; — 25. чл. из повртарства; — 20. чл. из цвјечарства; — 15. разних подлистака; а уз то још и биљежака, дописа са разних страна српства, питања и одговори и т. д. А сви ти разни чланци украшени са 73 лијепе слике које поједине чланке у коме год погледу изближе објашњују. — У колико су сви ови наведени чланци своје циљу одговорили, то нек пресуди сама читалачка публика и стручњаци који се овој струци посвећују, проучавају и раде на њој.

Па према свему томе јављамо нашим претплатницима и осталој српској читалачкој публици, да ћемо по истом програму и истим правцем и надаље овај наш „Дом. Лист“ уређивати и редовно га издавати, с тога најучтивије молимо да нам се што пре претплатом јаве и што топлије препоруче у круг својих пријатеља и познаника. Што се већи број претплатника пријави, у толико ће се „Д. Л.“ и по својој спољашњој изради а и по садржини моћи усавршавати што би само п. ч. публици у највећи прилог било.

Изази 2 пут мјесечно; сваки пут на 16 стр. највеће осмине.

Цијена је листу на годину дана 2 ф. а. вр. — Вересије нема!

Врло лијепо молимо, да се нађе што више искрених пријатеља и заузимача око скупљања претплате за „Дом. Л.“ На скупљених нет претплатника за цијелу годину, дајемо илити примјерак бесплатно за труд.

У Сомбору, 1 јануара 1891.

Уредништво

„Домањег Листа“.

ТЕЛЕГРАМИ „Г.Г. ЦРНОГОРЦА“.

БЕЧ, 26 јануара. — Politische Correspondenz јавља, да у обавијештеним круговима баш сасвим ништа не знају о тобожњем догађају на туниско-триполитанској граници. Прилика је, вели, да је то само био ballon d'essai (пријевара).

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — Цар и Царица, са цијелим својим двором, дочекали су сјајно надвојводу Фрања Фердинанда.

РИМ, 26 јан. — Сјутра се очекује састав кабинета Рудинијева. Esprit вели, да би се могле учинити уштеде у војном буџету а да се не оштети основа устројству војске.

лоне, а опет унутра заузевши Канину и Биоград (Берат) браћа су одузела од Вукашинових напљедника и Костур. Али послеје, кад су прегли да збаче са себе турско господарство, вратили су дно владавина најмлађему Вукашинову напљеднику Иваншину.

Из тога се види да су Зеци господарили добро разумјели откуда пријети опћа опасност; те, уређујући своје домаће ствари, предузимају бар што год прогиву силе турске, која заузима маха на све крајеве. Тога не видимо код кнеза Лазара, и ако он стоји као глава свих српских земаља. Он се укладе у домаће међусобице, које су постале у западној половини српских земаља.

Најпрви је дао повод овим свађама Никола Алтомановић, који је напао на земље босанскога бана Твртка. Лазар, као врховни поглавар свијех српских земаља, држао је за своју дужност да својом влашћу прекине ове свађе. Но кад га Никола Алтомановић није хћио послушати, он је кренуо војску противу њега, а с њим је био и Твртко са својом војском. Рат се је започео 1374 године и свршио се је потпуном побједом над непослушником. Никола Алтомановић био је заробљен, по Лазаревој заповиједи, ослијебљен, али је послеје побјегао, те је таквим начином спасао живот.

(Наставиће се.)

БЕРЛИН, 27 јан. — Kreuzzeitung јавља, да је Цар примио графа Шлосена, повог шефа ђенер. штаба.

ПЕТРОГРАД, 27 јан. — Цар је даровао надвојводи Фрању Фердинанду крст св. Андрије. Надвојвода се јучер пакитио царским даром на дворском балу и играо је са Царицом. Данас се молио Богу на гробу Цара Александра II. и походио је министре Ворошиова, Дашкова, Дурнова и Гирса, и велике посланике, између Хусени-пашу. Надвојвода полази у петак вечеру у Москву, где ће остати три дана.

РИМ, 27 јан. — У новој влади ће бити: Рудини предсједник и министар иностраних дјела, Никотера, Луцати, Пелу и Бранка. Сарако не улази. Коначни састав сјутра.

ПЕТРОГРАД, 28 јан. — Надвојвода Фрањо Фердинанд постао је старјешиниом 26 драгонског пука, који ће се од сад звати његовим именом.

РИМ, 28 јан. — Нови министри постављени су, како је јучер јављено. Рудини прима привремено и морнарицу; Бранка грађевине, привремено поште и телеграфе. Коломбо финансије, савјетник Ферарис правду. Просвјета је понуђена савјетнику Виларију. Сјутра ће бити службена објава, чим Вилари буде пристао.

ТРОТ, 29 јануара. — Нег. Височанство Књаз црногорски Никола I. стигао је амо из Млетака. Пошто је примио овдашњег ћесар. намјесника кренуо је дома.

РИМ, 29 јан. — Рудинијева влада заклела се јучер, у суботу ће развити свој програм у нар. скуп. тини.

ПЕТРОГРАД, 29 јан. — Надвојвода је ручао у касарни гвардијскога пука с официрима. Велики Књаз Павле Александровић пашо је надвојводи, а овај наздравил Цару и пук. При ручку бјеше и Велики Књаз Владимир Александровић.

ЦАРИГРАД, 29 јан. — Селенски патријарх је у саборној цркви служио благодарене и помолио се топло Богу за здравље Султаново, захваљујући му на утврди привилегија патријаршије. Народ је одушевљено поздрављао патријарха.

РИМ, 30 јануара. — Окружница Рудинијева навјешћује наставак политике мира и чувања (консервације). Влада ће се трудити да притегне везе пријатељства које су се застале са свијем вел. државама.

ЛОНДОН, 30 јан. — Лорд Солзбери вратио је лорду меру молбеницу послату руском Цару у корист Јевреја, коју Цар није хтио примити.

ПАРИЗ, 30 јан. — Банкар Маса побјегао је оставив дуга 21 милијон франка.

ПЕТРОГРАД, 31 јан. — Велика сибирска железница почеће се градити на прољеће. мора бити готова 1894 год. Запамће 75 милијона (рубаља).

БЮГРАД, 31 јан. — Трговачке камаре поставиће се у Бюграду, Нишу, Крагујевцу и Шапцу.

ПАРИЗ, 31 јан. — Народни савјет радничке странке позвао је све раднике француске, да учествују у манифестацији која се преправља за 1 маја.

СРИЈЕДАЦ, 31 јан. — Инглеска је влада позвала владу бугарску да пошаље изасланике у међународни конгрес за пилјену у Лондон.

БЕРЛИН, 1 фебруара. — Цар је јучер био на објед у француског посланика Хербета. Госпођа Хербета сједила је између Цара и брата му Хенрика.

ПАРИЗ, 1 фебр. — Б. Краљ Милан одлучно пориче глас руског листа „Новости“, да је на Краљу Александру неспособна болест.

ЛОНДОН, 1 фебр. — Осуђени а утекли преки чланови парламента, Дилон и Обријен, дошли су у Фокетон, гдје су их одмах затворени.

ПЕТРОГРАД, 1 фебр. — Цар је при ручку наздравил надвојводи, а он Цару.

ЦАРИГРАД, 1 фебр. — Умрло је Музурис паша.

Стране суднице.

(Број јав „Гласу Црногорца“.

НОВИ САД, 28 јануара. — Данас је поново изречена судска пресуда убици Мише Димитријевића: осуђен је на вјечиту робију.

(Судиће му још два суда).

НАРЕДБА.

Саслано своме стјечају од 28 децембра 1890, бр. 302. Управа Општине Цетињске ставља овим до општега знања и наређује:

1. Одачари општине Цетињске јесу: Илија Релеза и Мато Шнабол;
2. Одачарима општинским снада у дужност пријављивати се општинским радним чинићима одака и руских димњака на цилиндар; а тако исто, кад је потреба, дужни су се одазивати и позиву општинских цетињских, особито пред Божић, Ускре, и Крсна имена;
3. Општинским одачарима плаћа кућа 25 новчића од одака или рускога димњака на цилиндар за свако чинићење.
4. Тужбе против општинских одачара подносе се Управи Општине Цетињске на надлежно ријешење;
5. Општински цетињски дужни су најмање четири пута преко године очистити своје одаке и руске димњаке на цилиндар;
6. За сваку рђаву последицу, услјед невршења ове наредбе, одговараће кривац за сваку штету и сувини биће кажњен глобом или затвором.

Цетиње, 1 фебруара.

Број 153.

УПРАВА
ОПШТИНЕ ЦЕТИЊСКЕ.

НАРЕДБА.

Управа Општине Цетињске ставља овим до општега знања, да је приредила КЊИЖНИЦУ ЗА КУЋНЕ СЛУГЕ, и да се иста може добити код Управе Општине Цетињске.

Услјед тога наређује се најманима кућних слуга, да по данас не најме у службу ни једну слугу, што им ова не ће подијети КЊИЖНИЦУ ЗА КУЋНЕ СЛУГЕ; а тако исто онијема, код којих су се већ затекле слуге, овим се наређује, да своје кућне слуге пошаљу најдаље кроз 8 дана у Управу Општине Цетињске ради КЊИЖНИЦЕ ЗА КУЋНЕ СЛУГЕ.

Важнија правила и одредбе Општине за кућне слуге налазе се у КЊИЖНИЦИ ЗА КУЋНЕ СЛУГЕ.

Цетиње, 2 фебруара 1891.

Број 154.

УПРАВА
ОПШТИНЕ ЦЕТИЊСКЕ.

Објава.

Пошто је Јован Спасов Мировић куч презадужен, при изјави његових повјеритеља за намиру дугова ријешено је:

Продајом његовог имања изглава новаца да се подијели за параме 20-ог фебр. т. г.

Сви они који имају да траже од поменутог Јована, позивају се да се овој Управи пријаве било лично или преко својих замјеника до 20-ог фебруара т. г. последије чега, свака даља потраживања биће одбијена.

Број 26.

Бар, 12. Јануара 1891.

УПРАВА
ВАРОШНИ БАРА.

Објава.

Пошто је Дано Пилзовић барањин презадужен, при изјави његових дужитеља ријешено је: Продајом његовог имања да се изглава новаца подијели за параме 3 марта ове 1891 г.

Сви они који имају да траже од поменутог Дана, позивају се, да се овој Управи пријави било лично или по својим замјеницима до 3 марта т. г., јер иначе свака даља потраживања биће одбијена.

Бар, 29 јануара 1891 г.

Број 86.

УПРАВА
ВАРОШНИ БАРА.

ОГЛАСИ.

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ!

Купујем по највишој цијени сваке врсте употребљене поштанске марке источних држава, отворена писма, стара писма и марке, ријеткости, старине, новце и оружје. Молим послати или понуду или ствари.

A. Weisz
Marchand de timbres poste et d'antiquités
BUDAPEST
Koronaherczeg utca, 7.

Лијече се поуздано, нагом чувеном разумном методом, болести сваке врсте особито падавица, слабост живаца, узетост, слабости желуца, глухоте, главобоље.

Молимо да нам се у пуном повјерењу пошаљу потанки описи болести и да се дода поштанске марке за одговор.

„Office Sanitas“ Paris
57, Boulevard de Strasbourg, 57.

Мимо сваку другу новину!

ОПШТА КУХИЊСКА НАПРАВА.

Коју је признала париска свјетска и бечка пољопривредна изложба, да је најпрактичнија, најкориснија и најпотребнија за сваку кућу, продата је у обје изложбе, у више милијона комада.

Тој направи задивно се сваки живи ко га је гођ видио, и домаћице и дјеца, и сељаци и властела и т. д. и тако је чудо учинило, да су стигле силне парубине, одма по првијем огласима о тој чудноватој справи.

„Неверљиватно па ипак истинито“

Та справа надмаша све досадашње пропадске и може се употребити за ове потребе:

За 1 минут може се том справом ожулити, огрети или пећи, по вољи, крунине или ситније, 1 кило кртоле, рене, роткве, хрена, лука, краставана, свакога воћа и т. д.

За 2 минута може се зготовити масла, скорупа или повлаке, за по минута пијене од млијека, шодоа и т. д.

Даље служи и као микроскоп; увеличава сваку ствар 400 пута, те је много корисна за испитивање јела и пића.

Таква направа од трајне коване и са неопштењем церима стоји само

3 франка

докле још има спреме.

Шаље само за готово или на ривал су једини

поштомачки завод
S. Altman
Wien, I., Dominikanerbastei, 23.
(16—20)

Објава.

Хусејин Мачкић, барањин, презадужен је, те је при изјави његових тражитеља ријешено: Продајом његовог имања да се изглава новаца подијели за параме 3 марта ове 1891 г.

Сви они који имају да траже од помен. Хусејина, позивају се, да се овој Управи пријаве, било лично или по замјеницима својим, најдаље до 3 марта т. г. јер иначе свака даља потраживања биће одбијена.

Бар, 29 јануара 1891 г.

Број 87.

УПРАВА
ВАРОШНИ БАРА.

Објава.

Купујем по највишој цијени сваке врсте употребљене поштанске марке источних држава, отворена писма, стара писма и марке, ријеткости, старине, новце и оружје. Молим послати или понуду или ствари.

A. Weisz
Marchand de timbres poste et d'antiquités
BUDAPEST
Koronaherczeg utca, 7.

Лијече се поуздано, нагом чувеном разумном методом, болести сваке врсте особито падавица, слабост живаца, узетост, слабости желуца, глухоте, главобоље.

Молимо да нам се у пуном повјерењу пошаљу потанки описи болести и да се дода поштанске марке за одговор.

„Office Sanitas“ Paris
57, Boulevard de Strasbourg, 57.

Мимо сваку другу новину!

ОПШТА КУХИЊСКА НАПРАВА.

Коју је признала париска свјетска и бечка пољопривредна изложба, да је најпрактичнија, најкориснија и најпотребнија за сваку кућу, продата је у обје изложбе, у више милијона комада.

Тој направи задивно се сваки живи ко га је гођ видио, и домаћице и дјеца, и сељаци и властела и т. д. и тако је чудо учинило, да су стигле силне парубине, одма по првијем огласима о тој чудноватој справи.

„Неверљиватно па ипак истинито“

Та справа надмаша све досадашње пропадске и може се употребити за ове потребе:

За 1 минут може се том справом ожулити, огрети или пећи, по вољи, крунине или ситније, 1 кило кртоле, рене, роткве, хрена, лука, краставана, свакога воћа и т. д.

За 2 минута може се зготовити масла, скорупа или повлаке, за по минута пијене од млијека, шодоа и т. д.

Даље служи и као микроскоп; увеличава сваку ствар 400 пута, те је много корисна за испитивање јела и пића.

Таква направа од трајне коване и са неопштењем церима стоји само

3 франка

докле још има спреме.

Шаље само за готово или на ривал су једини

поштомачки завод
S. Altman
Wien, I., Dominikanerbastei, 23.
(16—20)